Nro 282 ROK 1840 PONIEDZIAŁEK 7 GRUDNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć, miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Niep. Pocz. N. M. P.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Boguwolw.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
5	6	27" 10'" 848	— 5, 1	1, 28	Zachodni słaby	Mgła	
	2	10, 360	— 3, 9	1, 26	ZPł Zachodni słaby	Chmury	
	10	9, 959	— 4, 6	1, 32	„ „	Pochmurno	
6	6	9, 492	— 2, 6	1, 47	Zachodni słaby	Pochmurno	
	2	9, 524	— 0, 6	1, 73	„ „	„	
	10	9, 728	— 1, 1	1, 69	Pł Wschodni słaby	„	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Jutro na otwarcie teatru dane będą: NIEZNAJOME WESELE, prolog oryginalny przez J. C.. ze śpiewami, w jednym; — PAPUGI NASZEJ BABUNI, operetka z francuzkiego w jednym, i NOWY ROK, komedyo opera w jednym akcie. Cały teatr ślicznie jest odnowiony. Dekoracye i kurtyna frontowa, świadczą o niepospolitym talencie malarzów teatralnych.

Wiadomości zagraniczne.

— *Petersburg* 3 (15) *Listopada.* —

Jenerał-major Kluky von Klugenau, mianowany został kawalerem orderu Stéj Anny kl. 1éj, w nagrodę szczególnego męztwa i waleczności, jakich dał dowody w pokonaniu dnia 14go z. września, pod wsią Hirmi, nieprzyjaznych tłumów górali, pod przewodnictwem rokoszanina Szamila zgromadzonych.

Przez ukaz Cesarski do kapituły orderów rossyj. 7go z. października wydany, mianowany został kawalerem orderu Sgo Jerzego kl. 4téj J. C. W. Arcy Xiążę Fryderyk Austryacki, w oznakę szczególnego męztwa i waleczności, okazanéj przy zdobyciu szturmem miasta Saidy w Syryi.

— *Paryż* 20 *Listopada.* —

Król wczoraj wieczorem o godzinie w pół do 9téj przyjął deputacyę izby parów, która mu złożyła adres izby.

Dziś z rana o god. 11 król i cała prawie rodzina królewska udali się do Fontainebleau, gdzie królowa Krystyna przybyła zeszléj nocy. W Palais Royal przygotowano dla niéj pokoje kardynała Richelieu.

— *Dnia* 21 *Listopada.* —

Pogłoska jakoby lord Palmerston przysłał nową notę panu Guizot, zbijaną jest przez wiele osób. *Moniteur parisien* jednak potwierdza ją dziś i to w następujących wyrazach: »Sądziemy iż możemy zapewnić, iż rząd otrzymał nową notę lorda Palmerston, która jest w bardziéj pojednawczym tonie ułożona, jak nota z 2 listopada. Jeśli dobrze zawiadomieni jesteśmy, gabinet angielski za-

pewnia w niéj iż Anglia zawsze jest gotową połączyć usiłowanie swoje z usiłowaniami Francyi dla wyjednania u Sułtana cofnienia dymissyi udzielonéj przez niego Mehmedowi Ali.

Sprawa pani Laffarge o kassacyą, miała rozpocząć się wczoraj przed najwyższym sądem, ale z powodu politycznych zatrudnień jeneralnego prokuratora pana Dupin który jak wiadomo, zajęty jest adresem, odroczono to na ośm dni.

Rząd ogłosza następującą depeszę telegraficzną z Bajonny 20 b. m.: Królowa rejentka wydała w Marsylii manifest w którym raz jeszcze żegna naród hiszpański i córki swoje jego opiece poleca.

Giełda 21 *Listopada.* Pogłoska o nowéj nocie lorda Palmerston korzystnie wpłynęła na kurs renty.

Odpowiedź którą król Filip udzielił na adres izby parów brzmiała jak następuje:

»MPanowie Parowie! Uczucia któreście mi panowie w tej chwili wyrazili, wzruszają mię głęboko, i bardzo mi jest przyjemnie otrzymać przez to rękojmię zupełnéj zgody między władzami, która sama tylko zapewnić może dobro kraju. Spodziewam się że stale trzymając się téj sprawiedliwéj i bezinteressownéj polityki która zaszczyt przynosi Francyi i która uspakaja obawy wewnętrzne i na zewnątrz utrzymamy dobrodziejstwa pokoju i usuniemy tę bolesną potrzebę, przed którą jak słusznie panowie mówicie, ani Francya ani wy nie zadrzelibyście gdyby interes naszéj ojczyzny albo jéj godność czyniły ją naszą powinnością. Dziękuję panom tkliwie za powinszowania jakie mi składacie przy okoliczności narodzenia mego wnuka xięcia Chartres.«

Ciało dyplomatyczne okazuje wielkie zadowolenie z pierwszych prac izby parów.

Podczas gdy w jednych departamentach wylewy okropne zrządzają szkody, w innych panuje znowu tak straszna susza, że jak naprzykład z Perpignan donoszą, ziarno wcale nie wschodzi, a rzeki są prawie zupełnie bez wody. Winobranie odbywało się przy najpiękniejszej pogodzie, tak że zdawało się że to jest jeszcze lato.

— Londyn 17 *Listopada. —*

Poseł austryacki xiąże Esterhazy przybył tu znowu i miał konferencyę z kilku ministrami. Dziś ma być przedstawionym J. K. Mości.

Globe zapewnia że kwestya wschodnia nie spowoduje wojny europejskiéj.

— Dnia 19 *Listopada. —*

Margrabia Normanby wyzdrowiał już zupełnie, po upadku z konia, i dziś spodziewany jest z powrotem w Londynie.

Morning Herald utrzymuje, że pan Guizot odpowiedział na notę lorda Palmerston, w barzo gwałtownych wyrażeniach, ale że lord Palmerston nie chce słyszeć o żadnym układzie pierwéj niż St. Jean d'Acre będzie zdobyte.

Dzienniki ministeryalne ciągle bronią noty lorda Palmerston z dnia 2 listopada przeciw dziennikom francuzkim i opozycyi angielskiéj i przedstawiają, że ona wcale nie jest wojowniczą.

W paryzkiéj korespondencyi tego samego dziennika czytamy niektóre szczegóły rozmowy jaką xiąże Esterhazy miał w Bruxelli z królem Leopoldem. Król Belgii przedstawiał xięciu Esterhazy życzenia Francyi utrzymania pokoju. Xiążę odpowiedział, że rząd jego równie szczerze pragnie pokoju jak król francuzki, ale że utrzymanie albo usunięcie Mehmeda Ali jest rzeczą odrębną, którą sprzymierzone mocarstwa nie podług życzenia Francyi, ale podług traktatu lipcowego postanowiły rozstrzygnąć. Jeśli Mehmed Ali nie podda się, wtedy przedsiewzięte zostaną surowe środki i wszystko czego jeszcze wtedy spodziewać się może jest paszostwo Egiptu ale bez floty i armii.

— Dnia 20 *Listopada. —*

Wczoraj były pokoje u królowéj w pałacu Buckingham i poseł austryacki xiążę Esterhazy miał po powrocie swoim pierwsze posłuchanie. Wkrótce potém odwiedził xże xiężnę Kent i xięcia Alberta.

— Zurich 15 *Listopada. —*

Okulnikiem z dnia 13 listopada, kanton prezydujący udzielił stanom, adres swój winszujący królowi Francuzów szczęśliwego uniknienia niebezpieczeństwa przy zamachu Darmesa, i odpowiedź króla na ten adres, którą tu przytaczamy:

Ukochani wielcy przyjaciele, sprzymierzeńcy i związkowi, głęboko zostaliśmy wzruszeni listem któryście nam z taką gorliwością z okoliczności nowego niebezpieczeństwa przesłali, na które, razem z naszą ukochaną małżonką i towarzyszką, królową, i naszą ukochaną siostrą byliśmy narażeni. Ciągłym celem naszych usiłowań jak wiecie, jest za-

pewnić Francyi i Europie porządek i pokój, które są jedynemi poręczeniami pomyślności ludów i trwałości rządów. Cieszemy się widząc, że wierni dawnéj przychylności do Francyi i jéj monarchów, którą zawsze odznaczały się szlachetne kantony Helwecyi, oddajecie nam sprawiedliwość iż jesteście przekonani że ponowienie tych niegodziwych usiłowań i zamachów na które jesteśmy narażeni, nie wstrzyma nas ani na chwilę w spełnieniu wielkiego zadania któremu nasze całe życie jest poświęconém. To zaufanie, i uczucia przychylności jakich daliście nam tak wiele dowodów, są dla nas słodką pociechą. Bądźcie przekonanemi, że i nadal bez przerwy pracować będziemy nad powiększaniem przyjaznych związków jakie nas łączą, i zawsze przy każdéj okoliczności okazywać wam będziemy najzupełniejszą przychylność i nienaruszone szczególne przywiązanie jakie nas ożywia. — i t. d: datowane 26 października (podpisał) Ludwik Filip (kontrasygn.) Guizot«

Rozmaitości.

Odkopywania w Pompeii i Herkulanum od roku 1830 *do* 1840.

Odkopywania te w Pompei w ciągu ostatnich lat 10 to jest od czasu pobytu tamże professora Zahn, wykonywane były głównie w środkowéj części miasta, w okolicach łazienek i kościoła Fortuny, na ulicy Merkurego którą z obu stron odkopano aż do murów miasta i na ulicy Fortuny, gdzie jeszcze dotychczas kopią w celu dostania się do Porta di Nola: Prócz tego w roku 1837 i 1838 odkopano domek wiejski przy ulicy Grobowéj na przeciwko tak zwanéj villa Cicerone, i w tym znaleziono cztery piękne mozaikowe kolumny a w grobowcu tego domu bardzo piękny wazon z błękitnego szkła z płaskorzeźbami z szkła białego którą można liczyć do najpiękniejszych wyrobów szklannych. Zarazem od roku 1837 do 1840 odkopano kilka domów przy ulicy di Mercadanti (albo di Teatre) tudzież zaczęty już w roku 1816 dom zwany Casa del Cegnale i inne znajdujące się za nim domy. W Herkulanum w latach ostatnich odkopano kilka domów i oczyszczono do tego stopnia, że można chodzić po wszystkich komnatach. Te domy w Herkulanum pod względem architektury miejskiéj u starożytnych są bardzo ważne, ponieważ wczasie pobytu professora Zahn górne ich piętra znajdowały się jeszcze w zupełności, z wszystkiemi malowaniami na ścianach i mozajkowemi podłogami i t. d. Wszystkie drewniane wiązadła górnych i dolnych piętr z powodu że Herkulanum płonącą lawą zalane było i drzewo zamieniło się w węgiel, w chwili odkopywania były jeszcze zupełnie utrzymane wpierwotnym kształcie, co w Pompei ma się przeciwnie, gdzie pod zasypami popiołów wszystko drzewo i inne podobne materyały w proch się zamieniły przez siedmnaście wieków. Rezultatu wszystkich tych odkopywań od 1830 roku do dnia dzisiejszego są zarówno dla sztuki jak i dla nauk nader ważnemi, najpiękniejsze malowidła, osadzane w ścianach i ślady ich nawet na drzewie i na płótnie, tudzież najpiękniejsze ozdoby całych ścian w najzupełniejszym blasku kolorów zostały wydobyte z pod gruzów. Odkryte w ostatnich trzech latach mozajkowe bronzowe i srebrne roboty są tak dokładnie zachowane i tak wyborne że przewyższają wszelkie znane dotąd podobnego rodzaju zabytki starożytności. W rodzaju mozajki dość jest przytoczyć znaną już przez liczne odciski ryte i kolorowane walkę Alexandra Wielkiego. Zasługują także na wspomnienie trzy malowidła mozaikowe ścienne: Trzy gracye, Ulisses, który odkrywa Achillesa między córkami Lycomeda, i Achilles w chwilli kiedy dobywa miecz przeciw Agomemnowi a Minerwa wstrzymuje go. Te mozaiki odkryte zostały w dniu 11 kwietnia 1839 roku. Są to pierwsze prawdziwe mozaikowe ścienne malowidła odkryte w Pompei, większa część bowiem podobnych mozaik stanowi podłogi w bogatszych domach. Między malowidłami ściennemi w nowych odkopywaniach w Herkulanum odznaczają się szczególniéj: Argus, Merkury i Jowisz, Perseus który z pomocą Minerwy ścina głowę Meduzie, i malowidło na marmurze wystawiające czworokonny wóz z dwiema figurami, jak mniemają Achillesa i jego koniowódzcy. To malowidło na tablicy marmurowéj jest piątém tego rodzaju odkrytém w Herkulanum. Nowo odkryte domy w Herkulanum, z których professor Zahn, przecięcie i plany odrysował, wiele mają oryginalności we względzie pomalowania, architektury i rzeźby. Wszystkie najpiękniejsze figury, kandelabry, naczynia, ozdoby z bronzu i srebra znajdujące się w królewsko Neapolitańskiem Museo Borbonico i wszystkie ozdoby architektonicz-

ne w Pompei, które dotychczas nie były modelowane, professor Zahn pomimo największych trudności kazał odciskać i te odciski posłał do królewsko-berlińskiego instytutu przemysłu.

Od dnia 7 do dnia 8 Grudnia.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Cecome Maxymilian, Matto Paweł, Barberi Ludwik, Bachmann Dorota, Berubarot Emilia, Adamoski Franc., Goreszewski Franc., Ostrin Antoni, Pazziani Katarzyna, Pazziani Piotr, Anszald Franc., sztucznie konno, jeźdźcy, Wilkans Konstanty, Komornicki Walenty Zarski Franc., Perski Stan., Zagórski Antoni, Kamocki Konstanty, Wąsowicz Protazy, Wielogłowski Wincenty, Rakowski Nepomocen, Paszkowicz Alexander, Wróblewski Stefan, Brudziński Jacenty, Podgórski Adam, Stradomski Roch, Jordan Jan, Masłowicz Felix, Chromecki Wincenty, obywatele, Wielowiejska Józefa ob., z Polski; — Radecki Walenty ob., Zakrzewski, Degillia Franc., z Galicyi; — Sieminski Leonard ob., z Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Dnia 28 grudnia i dalszych, r. b. od godziny 10 z rana w kamienicy pod L. 626 przy małym rynku odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytacyą kilkudziesiąt beczek i kilkuset butelek wybornych win w spadku po ś. p. Jania Nepomucenie Czosnowskim pozostałych, na schedę jednéj z sukcessorek przypadłych, za gotową srebrną *courant* monetę. Wino w beczkach jest po największéj części z r. 1834 i z lat wstecznych, a wino w butelkach z lat 1811 1812 i następnych.

Kraków dnia 5 grudnia 1840 r.

(1r.) *Marcin Srzelbicki.* Notar. Publ.

NOTARYUSZ PUBLICZNY

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu

Stósownie do polecenia Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa z Okręgiem de dd. 19 listopada r. b. Nro 6,846 sprzedane będą ruchomości w dniu 14 m. i r. b. w godzinach zwyczajnych w Niedzieliskach, w dystrykcie V. Okręgowym po obersteigrze s. p. Fryderyku Kromer pozostałe przez publiczną licytacyą, na którą chęć kupna mających w terminie oznaczonym i w miejsce wyrażone zaprasza.

Chrzanów d. 4 grudnia 1640 r.

Ignacy *Dorau.*

CENY ZBOŻA

na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

D. 30 listopada i 1 grudnia 1840 roku.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy	22	—	23	—	21	—	21	15	18	—	20	—
„ Zyta.....	17	—	18	18	15	—	16	—	—	—	14	—
„ Jęczmien	14	—	14	18	12	—	13	15	10	—	11	—
„ Owsa.....	—	—	9	—	—	—	8	—	—	—	—	—
„ Grochu..	15	6	16	—	13	—	14	—	—	—	—	—
„ Jagieł...	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Rzepaku.	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	-	—
„ Wielogr.	—	—	19	10	—	—	—	—	—	—	—	—

Centnar siana 2 18

„ słomy 1 27

Sporządzono w Wydziale S. W. i Policyi.

Kraków d. 4 grudnia 1840 r.

J. Chaberski Z R. W. S. W.

Doniesienie prywatne.

W Cegielni Zwierzynieckiéj, jest do sprzedania lub wydzierżawienia nowy apparat Pistoryusza z 3 talerzami i dubeltowym wężem, do przepalania szómówki lub okowity na spirytus, który na tralessa 93 i więcéj stopniowy jak najczyściejszy spirytus wydaje. Chęć mający wydzierżawienia lub nabycia tegoż apparatu, raczą się zglosić w pałacu Zwierzynieckim u dzierżawcy propinacyi, gdzie potrzebne wiadomości zasięgnąć można. (2r)

Jutro z powodu uroczystego święta Gaz. Krak. nie wyjdzie.